

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.,
a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr. se vând în Sibiu: la librăria „Tipografie”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Căminăriei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weiss Bernat „la loterie”

La
Abonament lunar
pentru
Octomvrie st. vechiu
invită
Administrația ziarului „TRIBUNA”.

Spese electorale.

I.

(top.) Una e puterea legiuitorie în stat și alta e puterea executivă. Legile le aduc reprezentanții țării, ear' executarea legilor o face guvernul, prin organele sale.

Cei-ce votează legile pot să fie conduși, la crearea lor, de diferite considerațiuni politice, dar' cei-ce le execută n'au să mai țină cont de nici o considerațiune, ci datorită au să le execute întocmai, așa cum le-a dat legiuitorul ființa, fie bună, fie rea. Pentru-că legea rea, numai o altă lege, bună, poate să o schimbe, nu buna chibzuală a celor însărcinați cu executarea ei.

Tocmai aici residă sfîșnirea legii, anume, ca să fie executată în mod imparțial, cu cea mai mare scrupulositate, și conform literilor ei. Comite deci act de flagrantă imoralitate politică guvernul, care, legea odată votată și sancționată, nu o execută așa cum trebuie să fie executată, ci se demite la revoltătoare acte de volnicie, atrocitate și încălcare vedită de lege.

Într'un stat organizat pe baze adevărate de drept, guvernul care și-ar permite luxul acesta în jurul executării legilor, ar fi trimis la primblare imediat după proba dîntău, ear' pe deasupra ar mai fi dat și pe mîna parchetului.

La noi însă, în „fericeita” Ungarie, nu e așa; pentru-că vorba aluia: ca la noi la nimeni! La noi nu numai legiuitorul are considerațiuni politice la crearea legii, ci mai are diferite considerațiuni și puterea executivă, guvernul, la executarea legii, așa, că aceea ce i-a scăpat poate legiuitorului din vedere, suplinește guvernul, executînd legea în mod parțial și tendențios, sau neexecutînd-o de loc.

Dar' accentuez de nou, la noi guvernul o face aceasta din anumite considerațiuni, ear' considerațiunile sînt de așa, că legiuitorul nu numai că nu-l trage la răspundere, dar' îl mai și laudă pentru ținerea lor în vedere.

N'am să mă provoc decât numai la așa numita lege „despre egală îndreptățire a naționalităților” din țeară, și i'm-am dovedit afirmarea. De trezeci de ani e în ființă legea aceasta și nici un guvern n'a pus-o în executare până astăzi. Dar' în decurs de trezeci de ani nici nu s'a aflat nici un legiuitor care să tragă la răspundere guvernul pentru acest act de volnicie și să ceară darea sa în judecată! Din contră; i-l ar fi dat în judecată dacă o esecuta.

Dar' nu despre aceasta vreau să vorbesc. Avem și alte legi, cari nu se execută întocmai. De exemplu legea penală. Las' că legea noastră penală e atât de aspră, atât de draconică, încât omul e cu frica în sin la ori-ce pas ce-l întreprinde în viața publică și privată, că nu se va lovi cumva de vre-un paragraf așa de elastic, cum numai legiuitorul maghiar știe să-l ticluiască. Dar' în sfîrșit e lege și legea trebuie executată.

Ei bine, legea aceasta are paragrafi, cari de douăzeci de ani, de când e adusă legea n'au fost puși în executare! Sînt paragrafi 185 și 186, referitori amîndoi la „crimele și delicturile comise în contra dreptului electoral al cetățenilor”. Cuprinsul lor e următorul:

§. 185. Cel-ce dă sau promite alegătorului, ori cu știrea acestuia, membrului din familia sa, bani, obiecte de va-

loare sau alte favoruri, în scopul ca să voteze sau să nu voteze pentru un anumit candidat, sau să se refînă dela votare, se pedepsește cu temniță până la șase luni și cu pedeapsă în bani până la o mie de florini. Aceași pedeapsă se aplică și alegătorului, care, fie singur, fie prin membrul familiei sale, dar' cu știrea sa, primește banii sau favorul indicat în acest paragraf.

§. 186. Cu temniță până la trei luni, și cu pedeapsă în bani până la cinci sute florini se pedepsește cel-ce în scopul indicat în paragraful de mai nainte dă mîncare și beutură, precum și cel-ce primește mîncarea și beutura.

Va să zică, acești doi paragrafi din legea noastră penală opresc în mod categoric cumpărarea de suflete la alegătorii dietale, precum și îndoparea alegătorilor cu mîncări și cu beuturi.

Ei bine; să mi-se spună, că dela aducerea legii încoace, care deputat din dieta maghiară, — afară doară de deputații Sașilor, — a fost ales fără violarea acestor paragrafi din legea penală? E doară de notorietate publică „aldămașul” usitat la toate alegerile, precum și cumpărarea de voturi, care ales sub Bánffy a ajuns la un renume european.

Și să mi-se spună, că în contra căru' deputat ales astfel s'a pus în aplicare asprimea acestor doi paragrafi? Nici chiar în contra celui blajin, care, nu de mult, în loc să-și prezenteze credențianul, și-a prezentat în fața parlamentului nota speșelor avute cu alegerea! Și nimeni din dieta maghiară nu s'a revoltat atunci; ci toți au făcut haz pe tema confușiei deputatului „ales”.

Deși omul a puresc foarte logic și corect. El știa că locul în parlamentul maghiar „și-l dărește” speșelor avute, ear' nu încrederea poporului.

Ei; dar' a venit guvernul „legii, dreptului și dreptății” și a regulat acum chestia speșelor electorale. Și a regulat-o într'un mod foarte genial, cum voiu arăta într'un articol următor.

Sibiu, 23 Oct. n.

Clary la Budapesta. Când ministrul maghiar la Viena, când cei austriaci la Budapesta. Trebuie că se pune la cale vre-un lucru mare. Ieri, Duminecă, a sosit la Budapesta prim-ministrul austriac Clary. Unele zăre din capitală ne spun că a venit în chestia cuotei și a delegațiilor. Altele, mai puțin discrete, îi aduc călătorie în legătură cu noile tunuri de repetiție, pentru cari ministrul de război cere pentru anul viitor un credit de treizeci și cinci de milioane florini, ear' guvernul unguresc nu vrea să i-le dea. A venit deci ministrul-president Clary să influențeze asupra colegului său. Se va vedea în curînd de-i așa.

Chestia steagului. Guvernul maghiar a mai pus una la chestiile grele pe cari are să le rezolveze. E chestia steagului — maghiar. O va rezolva prin un proiect de lege, care va fi în curînd prezentat dietei maghiare. Așa ne spun zărele maghiare. Rezolvarea chestiei a fost precipitată de cele întîmplătoare la Brașov, unde guvernul maghiar oprișe folosirea colorilor săsești, cari sînt colorile orașului, ear' congregația comitală, în frunte cu vicecomitele, a remonștrat în mod atât de energic, încât ministrul și-a revocat ordonanța de opriște pentru folosirea colorilor săsești. Această capitulare ministrul maghiar de interne și-o motivează apoi cu punerea în vedere a regulărilor apropiate a acestei chestiuni prin un proiect de lege. Bun! Facem însă atenție din vreme pe dl ministrul de interne, că Transilvania încă își are colorile sale proprii, roșu-galben-albastru, și sperăm că în promisiul proiect de lege se va fiîn cont de ele!

DIN BUCOVINA. Preoțimea română bucovineană va ține la 30 Octomvrie n. c. o mare întrunire, reclamată imperios de ultimele evenimente politice din Bucovina. E vorba să se iee poziție energică față de șovăitoarea purtare a Metropolitului, precum și față de suspiciunile și insultele aruncate în fața preoției bucovinene din partea presidentului țerei, baronul Bourguignon. Dacă Metropolitul cu consistorul seu nu ia clerul român din Bucovina în apărare, se va apăra clerul singur. Ziua de Luni, 30 Octomvrie n. va fi deci o zi memorabilă pentru Bucovina, pentru-că în ea se va manifesta patriotismul și naționalismul clerului român din Bucovina. Dorim succes deplin întrunirii!

A capitulat! Societatea patriotică jidano-maghiară, care a clădit tramvaiul electric în Fiume, a capitulat în fața amenințării poporației fiuimane de a nu-i întrebuiința tramvaiul, cătă vreme electricul e provăzută cu inscripții maghiare, puse alături cu cele italiene. Direcția electricului fiuiman a dat jos toate inscripțiile ungurești. Firește, presa maghiară e indignată de atîta lașitate din partea direcției. Ei, zi-i „lașitate” numai bani să ese; și „direcția” sigur pentru căștig a clădit electricul, nu din — patriotism!

Ministru de interne va fi numit în curînd deputatul Horánszky Nándor, fostul president al apoyaștilor. Așa spune o guvernamentală, care își are informația din izvor autentic, — după-cum se laudă.

În coroane. Prim-ministrul maghiar Széll, în calitate de ministru de interne a adresat circular tuturor municipiilor, făcîndu-le de datoriță să poarte de grije, ca cu începerea anului viitor nu numai la comune, ci și la societăți, la toate corporațiunile cari manipulează bani publici să se poarte socotelile în coroane, nu în florini, ca până acum.

Pentru „jelen”. La Oradea-mare încă a fost pedepsit un rezervist, pentru-că la controla militară a răspuns, nu cu reglementar „hier”, ci cu patrioticul „jelen”. Natural, că faptul e „revoltător” pentru gazetarii jidano-maghiari, cari nu înțeleg cum se poate cere dela oameni să răspundă în altă limbă, și nu în limba lor maternă? Dar' când noi accentuăm același lucru și cerem, ca la autoritățile publice să fie respectată limba poporului, gazetarii jidano-maghiari au altă părere, și ne fac pe noi agitarii, irredentiști, trădători de patrie! Că doar' pentru aceea sînt ei gazetari jidano-maghiari, ca să fie... consecvenți!

Fiscul Coroanei, despre care am făcut pomenire de câteva-ori, și care va avea să-și înceapă activitatea la întău Ianuarie anul viitor, va fi numit căt de curînd. Cercul seu de activitate va fi următorul; va face pe procurorul la toate pertractările Curiei în chestiuni penale. Va susține deci acusa în fața supremului for judecătoresc. Cum se vede e un post de mare importanță, bine retribuit, și era bun pentru Jeszenszky (poate că anume pentru el a și fost contemplat) dacă îi trăia stăpînu până acum!

Chestiunea fiuimană. Se sunește, că guvernul maghiar e pe cale a păși la o înțelegere cu Fiumanii, cari i-au pus, prin rostul fostului lor primar, Mayländer, următoarele condițiuni: Reintegrarea reprezentanței comunale. Investirea reprezentanței cu drept de supraveghere asupra școalelor. Consultarea reprezentanței la aducerea legilor referitoare la Fiume. Guvernul Fiumei face pe mijlocitorul între guvern și Fiumani și în scopul acesta a fost zilele trecute la Budapesta.

În chestia națională.

În comisiunea financiară, care se ocupă cu examinarea bugetului pentru anul viitor, guvernul a fost provocat să spună odată ce politică are în chestia națională, ear' prim-ministrul Széll a răspuns următoarele: „Politica guvernului pe terenul acesta (în chestia naționalității) e cea cuprinsă în programul rostit în cameră, și nu poate fi altă, decât clădirea statului maghiar, în cadrele scopurilor statului unitar național maghiar.”

Membru egal îndreptățit al națiunei unitare politice e fiecare fiu al patriei, vorbească ori-ce limbă. Această egală îndreptățire, cu privire la limbă, se mișcă între marginile pe cari le formează unitatea politică a țerei și posibilitatea guvernării și a administrării practice. Ori-ce faptă a guvernului trebuie să fie croită conform scopului înalt și principiilor ducătoare la scop. Nu cu forța vom câștiga naționalitățile, ci așa, dacă le dăm administrație și justifiie bună, și tratăm în mod just cu ele. — Prim-ministrul Széll a mai spus, că încă și înainte de a ocupa acest post, era de părerea, că și activitatea societății trebuie să fie pusă în serviciul scopurilor. (De aceea era president la Reuniunea de maghiarizare! R. „Trib.”) Oamenii cari trăiesc în exagerări și agitație au fost totdeauna, ba și cercuri întregi sociale pot să fie așa, dar' el, Széll, nu le dă acestora prea mare importanță. Dacă cineva agitează în contra unității statului maghiar și agitează în contra ideii (se poate face agitație și în contra unei idei, de Széll? R. „T.”) de stat maghiar, guvernul va aplica asprimea legii. Pentru-că el, Széll, nu va suferi ca să se facă agitație în contra legii, constituției, și în contra statului maghiar! —

Foarte frumos, nu-i așa?

Deschiderea reichsrath-ului.

— Vorbirea presidentului de vîrstă Turcan —

Am spus că la deschiderea reichsrath-ului austriac a funcționat ca president de etate părintele archimandrit Turcan, deputat bucovinean, care acum a patra-oară a făcut pe presidentul ad-hoc al parlamentului austriac.

Dăm astăzi vorbirea de deschidere, pe care în mijlocul unei liniște generale a rostit-o venerabilul părinte octogenar dela tribuna presidială, la care a fost chemat din partea prim-ministrului Clary, din însărcinarea Monarhului.

Vorbirea e următoarea:

„Înaltă casă!

Deja a patra-oară mi-s'a făcut deosebitul onor, ca celui mai vechiu membru al acestei înalte case, a deschide în calitate de president de etate sesiunea înaltului parlament, a introduce constituirea biroului înaltului parlament și a conduce dezbaterile camerei până la alegerea presidentului.

Usînd de dreptul meu, care îmi compete în urma etății, îmi iau libertatea, la invitarea Esc. Sale a dlui ministru de agricultură, încredințat cu presidarea consiliului de ministri, a primi conducerea interimală și salutîndu-vă, d-nilor mei colegi, în modul cel mai cordial și respectuos, vă rog pentru sprijinul d-voastră binevoitor în decursul scurtei mele funcțiuni și pentru indulgența d-voastre binevoitoare cu privire la etatea mea senilă.

Cu această ocaziune fie-mi permis a da expresie dorinței generale, ca de acum să fie dată posibilitatea, ca pe lângă compunerea contrastelor cari au existat până acum, în interesul bine înțeles al întregii populațiuni, se poată trece ear' la raporturi normale și ordinare și la o activitate parlamentară pacinică și plină de roade, pentru-ca să se ajungă ținta mare și dorită, la care tin-

dem și o avem înaintea ochilor: prosperitatea generală a statului și a popoarelor sale. Implorînd binecuvîntarea celui Atotputernic, încheiu cu rugămîntea: Înaltă casă binevoiască a erumpe cu mine în îndătinata exclamare loială și patriotică, Maiestatea Sa c. r. apostolică, prea bunul nostru împărat și Domn Francisc Iosif I. trăească! trăească! trăească!

Constatînd numărul legal al înaltei case, declar ședința de deschisă și rog, pe baza §. 1 l. c. al regulamentului, ca opt din cei mai tineri domni deputați prezenți să primească îngrijirea provisoră a secretariatului și anume: d-nii deputați: I. Pfeifer, contele Deym, cav. de Bogdanowicz, Dr. G. Popovici, Berner, Dr. Budig, Pogacznik și Dr. Weisskirchner. Dar' fiindcă într'o ședință pot funcționa numai patru secretari, binevoiască d-nii deputați Pfeifer, Deym, Bogdanowicz și Dr. Popovici a primi acest oficiu. În urmă mai am de împlinit o datorie tristă, amintind pe acei onorați membri ai înaltei case, cari au trecut la cele eterne (Dr. Turcan numește mai mulți deputați repotați cu numele). Cred că este superfluu să mai enumer calitățile și meritele fiecăruia dintre numiții domni ei ne sînt tuturor cunoscute. Noi vom păstra tuturor o amintire fidelă și de oare-ce, domnilor, ați binevoit a vă ridica de pe locurile d-voastre și a da astfel expresie condolenței d-voastre, veți și consimți, ca aceasta să fie introdusă și în protocolul oficial.

Se trece apoi la alegerea presidentului, despre care am raportat la timpul seu.

După congres.

— Scrioare particulară a „Tribunei”. —

Roma, în 18 Oct. n.

Serbătorirea Românilor în Roma a fost un imens triumf național. Ovary, aliat cu o familie de senator italian era sigur că numai ce se va arăta la Roma, noi nu vom avea nici un succes... Necazul seu, vîzînd contrarul, nu și-l-a putut înghiți! În „Capitale” un biet jurnal făr' de nici o vază și-a exprimat mahnirea, că Italienii nu serbătoresc pe Unguri, ci numai pe Români. În ziua închiderii congresului la capitol a ținut o cuvîntare, care nu este decât un protest contra manifestărilor de iubire ale Romanilor pentru Români...

Ce? zice Maghiarul. Ați uitat că noi Ungurii, lîngă voi și cu voi Italienii am luptat pentru liberarea Italiei!... Ni-se cade și nouă să ne arătați iubire, ca altora.... adevăc Românilor!...

Au aplaudat politicoș Italienii; câteva jurnale au reproduș chiar această cuvîntare, dar' de dragoste nu și-a făcut-o Ungurul cu Roma, mama noastră!.. Ba unele jurnale indiscrete îl întrebă:

„Ian spune-ne, mî rog, pe nume, cam cine din Unguri au murit la războiul independenței italiene?”

Da, generali, coloneli, grade superioare știm căți au vă și cu numiți!.. Dar' dați catastihul morților ca simpli soldați! Și Români au fost alături cu Italieni în războaiele lor pentru independență, dar' ei nu se laudă și nici că au împărțit ca șefi, bugetul Piemontului. Eată deosebirea!

Di Urechia a fost serbătorit până și de cel mai oriental popor din Asia: Japonezii delegați la congres, în frunte avînd pe ambasadorul lor dela Roma, au dat un mare ospet, la care n'au fost invitați decât de Gubernati, vre-o doi profesori universitari italieni și domnul Urechia.

Senatorii și deputații italieni au invitat pe dl Urechia la un prînz, nouă manifestare latină. Din nefericire dl Urechia, în urma marilor oboseli este de câteva zile bolnav și deci se vîzî nevoit a declina această onoare. Bunii patrioți senatori și deputați italieni au adresat dlui Urechia o epistolă plină de frumoase sentimente filo-române.

Pe dată ce-mi voiu procura o copie vă voiu trimite-o. Amicus.

„Nouele base ale politice maghiare”

de

Beksis Gusztáv.

XIII.

Alternative supărătoare. Încheiere.

Acesta e ultimul capitol al cărții. În el Beksis resumează teoriile sale și stăruie pe lângă reforma de proprietate, care ar fi a doua în Ungaria. Cea dintâi reformă de proprietate la 1848 — zice el — a făcut Ungaria liberă, a doua o va face mare.

Prin aceasta a doua reformă maghiară se va ridica din tradițiile evului mediu, cari trebuie să se mute în înviuțiile locuitorilor de naționalitate.

Nația maghiară trebuie să realizeze această reformă sau dacă nu trebuie să abdică de un viitor strălucit. Astfel îi stă deschisă calea sau a mării sau a căderii. Aceste sunt alternativele lui Beksis.

Dacă nu se face reforma de proprietate, așa cum a arătat-o Beksis, maghiarimea perde din teren, Românii și Slovaci se sporesc și „federalismul slav și român” își va desvolta mai grozav orgiile ca în Austria. În proporții egale unitatea statului și națiunii nu se poate susține.

În Ardeal și în Ungaria-de-nord ajunge negreșit la valoarea separatismului de naționalitate — zice Beksis — și apoi separatismul de dincolo de Drava ne este destul de bine cunoscut.

Dacă însă se va face reforma agrară etc. Beksis promite Maghiarilor — ca o nouă Casandră — că în decurs de 4 decenii rassa maghiară în Ungaria — fără Croația — va ajunge la 72%, din totalitatea locuitorilor și atunci se va pune capăt și chestiei de naționalitate, căci „cu maghiarime de 72%, nu mai poate fi împotrivire de naționalități”.

Beksis face calculația și în numeri, în tabele. Astfel la 1940 — după combinațiile lui — numărul populației în imperiul Sfântului Ștefan va fi de 29,100,000, dintre cari 18,300,000 Maghiari, adică 62,9%, iar ceilalți naționalități. Aci e socotită și Croația și Fiume.

Fără de aceste Ungaria va avea 24,600,000 loc., dintre cari Români 4,300,000 (17,5%), Slovaci 2,500,000 (10%), iar Maghiari 17,700,000 (72%).

Astfel se rezolvă de sine chestia de naționalitate și nația maghiară intră în șirul popoarelor mari și glorioase ale Europei, deocamdată — pe hârtie. m.

Revistă esternă.

Războiul în Africa-sudică.

Lupta dela Glencoe.

Știrea despre lupta dela Glencoe, — semnalată și de noi — și despre înfrângerea Burilor, s'a confirmat ieri și azi, sosind și detalii.

La Glencoe s'a întâmplat prima luptă mai însemnată în acest război. Ea se aștepta de mai multe zile, până ce s'a dat, Vineri, în 20 l. c. Burii, se vede, au avut intenția, ca deodată cu trupele din Orange, să atace tabăra dela Glencoe de două părți. Ei s'au apropiat de Glencoe și au fixat pentru atac ziua de 20 l. c.

Generalul Symons aflând despre acest plan „și-a împărțit garnizoana în două. O parte a fost îndreptată cu frontul spre nord, iar cealaltă spre sud, ca să susțină atacul Burilor din Orange.

Vineri dimineața artileria Burilor, așezată pe creasta dealurilor, și-a început atacul, dar gloanțele ei făceau puțină stricăciune, trecând mai mult pe

deasupra. În curând începând atacul și artileria engleză, dar canonada aceasta reciprocă fiind puțin, de oare-ce tunurile Burilor fură amușite de către cele englezești. Aceste pușcau de jos în sus și ținteau foarte bine.

Atunci Burii se îndreptară spre sud, sperând, că au sosit cei din Orange, dar s'au înșelat. Generalul Symons își contrase deci toate trupele spre nord și dădu ordin de a se ocupa cu asalt poziția de pe deal a Burilor. Atacul s'a făcut sub scutul tunurilor engleze, cari nu încetară de loc cu canonada. În șirurile întâu erau vânătorii irlandezi, veniau apoi Englezii și în urmă trupele indigene. Generalul Symons mergea în frunte, dar abia s'au sosit în virf, un glonț îl nimereste în piept și el cade de pe cal.

Lupta încinsă continuă cu vehemență. Burii își apără disperat poziția, dar Irlandezii înaintază irresistibil. În fine Burii cedează, dar se retrag în ordine, ducându-și și morții și răniții. Tunurile însă le-au lăsat în mâinile Englezilor.

Englezii deși învingători, n'au persecutat pe dușman, din cauză, că erau decimați.

Lupta s'a sfârșit la ora 1 și 15 minute din zi.

După rapoartele oficiale engleze, pierderile Englezilor sunt 31 morți și 151 răniți și se zice, că Burii au suferit o pierdere de trei-ori atât de mare. Dar că aceste date sunt false, se vede de acolo, că în luptă au căzut 11 ofițeri englezi și au fost răniți 20, între cari sunt, afară de Symons, un general, doi majori etc. De aci se poate concluda, că pierderile sunt de ambe părțile considerabile.

Alte evenimente.

Se anunță că trupele din Orange au întârziat dela lupta din 20 l. c. din cauză că le-au stat în cale trupe engleze, cu cari au avut o ciocnire lângă Bestu. Englezii au fost fugăriți spre Ladysmith. În partea spre pasurile Tintera și Van-Rennen se așteaptă o luptă mai mare.

Din partea vestică n'a venit decât o singură știre, că la dorința locuitorilor Vryburg a capitulat fără rezistență. Comandantul englez, majorul Scott s'a sinucis.

Din Anglia.

Învingerea dela Glencoe a produs mare bucurie în Londra. Placate mari anunță locuitorilor triumful armelor engleze.

Când s'a cetit în parlament depeșa despre războiul mortală a generalului Symons, deputații și-au descoperit capul, ceea-ce se întâmplă numai la casuri mari, extraordinare.

În Londra circulă știrea, că guvernul britanic după războiul va forma în Africa o confederație de 5 state, cu numele: Dominion of South Africa. Statele ar fi: Teara Cap, Transvaal, Natal, Orange și Rhodesia. Parlamentul comun al lor ar rezida în orașul Cap.

Revista ziarelor.

„Constituționalul” se ocupă de situația d-lui Flea.

„Timpul” zice, că spusele „Independenței” asupra unei presupuse supărări a d-lui general Manu sunt numai niște intrigi.

„Voinea Națională” continuă cu chestiunea nutrețului.

„La Roumanie” se ocupă și dînsa de chestiunea nutrețului.

„Dreptatea” vorbește de buletinul oficial al ministerului de domenii.

„Universul” vorbește de criza agricolă propune reînființarea vechilor păduri de rezerve sub forma însă a unei mici sume de bani pe care fiecare cultivator ar depune-o la casa de depuneri și ar fructifica prin dobânzi.

„Drapelul” se ocupă de „criza ministerială”.

„Opinia” (Iași) vorbește de circulara adresată de ministerul cultelor directorilor de școli.

Chestiuni școlare.

Convocare.

În sensul §-ului 21 din statutele Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș, prin aceasta se convoacă adunarea de toamnă a despărțimentului Aiud pe Dumececa din 5 Noemvrie n., a. în comuna Cacova, pe lângă următoarea

Ordine de zi:

I. La orele 8 a. m. celebrarea serviciului divin, după finirea căruia imediat urmează sfîntirea pomposului edificiu școlastic de nou edificat.

II. La orele 11 a. m. adunarea inv. ținîndă în sala școlai.

1. Deschiderea adunării. — 2. Constatarea membrilor prezenți. — 3. Cetearea și verificarea procesului verbal din adunarea precedentă. — 4. Disertațiune de dl. Aurel Pop, inv. în Aiud. — 5. Incasarea taxelor dela membrii vechi și susceperă de noi membri. — 6. Raportul casarului și al bibliotecarului. — 7. Designarea persoanei care la proxima adunare va ține a) prelegere practică de model, b) va diserta. — 8. Defigerea locului adunării de primăvară. — 9. Alegerea alor 2 delegați pentru adunarea generală, precum și a unui membru în comitetul central, conform §-ului 26 și 31 din statute. — 10. Alegerea oficialilor despărțimentului pe anul de gestiune 1899/1900. — 11. Alegerea alor 2 membri pentru verificarea procesului verbal. — 12. Eventuale propuneri. — 13. Închiderea adunării. — 14. Prânz comun.

La această adunare sînt rugați a participa toți învățătorii aparținători acestui district protopopes, on. domni preoți din jur, precum și toți aceia cărora le zace la inimă cauza învățămîntului popular.

Doritorii a lua parte la prânz, sînt rugați a se avisa pînă la 2 Noemvrie n. c. la on. d. Traian Fodor, paroch gr.-catolic în Cacova-Vlădhăza — p. u. Nagy-Enyed. Prețul prânzului 60 cr. de persoană.

Teiuș, la 15 Octomvrie 1899.

Cornel Crișan,

inv. gr.-cat., președinte.

De pe la noi.

— Dela raportorii nostri. —

De sub Munții-Apuseni, 20 Oct. 1899. — În 16^a a lunii curente s'a început culesul de vii în satele dela poala munților nostri: Șard, Ighiu, Tîlma și Bucurdea-vinoasă. De mulți ani nu a mai fost un timp așa de frumos ca acum. În noaptea de 18 spre 19 însă a căzut pe dealurile din jur și zăpadă, care numai în dimineața următoare pe la 10 ore s'a topit. Prin comunele noastre domnește o mișcare mare. Cumpărătorii de vin sosesc din locuri depărtate; unii vin, alții se duc. Cu toate acestea prețul mustului a scăzut, pe când în anul trecut hectolitra era 14 fl. până la 20 și 22, și cel de „specialități” ajungea la 28 fl., în anul acesta prețul e dela 13—18 fl. Cel de „specialități” e și acum mai scump. Mustul bun are 11—12 și 13 grade, iar cel mai bun, până acum are 14 grade, firește socotit pentru vin de masă.

Culesul dăinuște încă și acum, iar la curțile grofești va ține încă mai mult de o săptămână. #

Esposiția de poame.

Sibiu, 22 Octomvrie n.

În chestiunea îmbunătățirii salariilor preoțești a răsunat în „Tribuna” o voce, vocea unui dascăl expert, care propunea să se planteze cu pomi cimiterele și venitul din poame să se dea preotului. S'au găsit mulți, cari au zăbăbit; și chiar dintre preoți s'au ridicat voci contra acestui proiect.

Poftească toți zimbitorii ironici și toți glăsuitorii împotriva acelei propuneri la esposiția de poame din Sibiu, și se vor rușina. Sînt doi comercianți de poame din Budapesta, cari anume au venit să vadă această mică, dar interesantă esposiție, și se-și noteze numele unor esponenți, cari se disting cu soiuri bune, ca să facă comande la ei. În trebe ori-cine pe acesti oameni, ce înseamnă cultura poamelor. Sau oprească-se un moment în sala a doua a esposiției, la masa dlui Chirca din Săliște, care e un specialist renumit, premiat de curînd cu medalie de argint la esposiția din Budapesta, vadă mulțimea de soiuri de mere și pere, și stee nițel de vorbă cu acest cel mai mare esponenț, și se va uimi ce va auzi.

Cei-ce zimbesc sarcastic, când aud despre mîntuirea clerului nostru cu pomăritul rațional, n'au decât o singură scusă: ignoranța, sora indolenței. Cine a cetit cât de cât despre această ramură a economiei, care ar fi una din cele mai rentabile în Ardeal, nu poate zîmbi, decât la expectările ignoranței noastre.

Popoare cu cea mai intensă industrie și cu cel mai estins comerț pun preț foarte mare pe cultura pomilor. D'apoi noi, un popor pur agricol, cari în industrie n'avem mai nimic, iar în comerț sîntem abia la alfa!

În America — America cea bogată, industrială și comercială — este impusă prin lege plantarea și cultivarea pomilor. Este o zi anumită, ziua pomilor, care se sîrbează de fiecare școală, nu cu dicții și pompe esterne, ci cu muncă: plantare de pomi și arbori. E o dispoziție luată de ministerul cultelor a Statelor-Unite.

Această frumoasă reformă s'a introdus și în unele state europene și tocmai acum e pe cale a se introduce, prin lege, în Italia, grădina Europei! Și aci se simte lipsa unei noue îmboldiri a cultului pomilor și arborilor. D'apoi la noi, unde cimitirile sînt pustii și de sălci, și unde coaste de dealuri întregi devin pustii în urma spălărilor de apă, nefiind plantate.

În Germania și drumurile sînt toate plantate cu pomi. Și totuși un comerciant de poame vestit, ofere agronomilor nostri și antipațite de capital, și pomi de plantat, numai să-i cultive și să-i asigure lui prioritatea la cumpărarea poamelor. Toate acestea însă numai în cazul dacă i-se asigură o producțiune minimală de 5—600 vagoane pe an. Cu mai puțin nu se încurcă.

Eată câteva date despre cultura poamelor. Cine dorește și mai multe îndemnuri, poftescă la esposiție, în „Gesellschaftshaus”.

Deschiderea esposiției.

Azi la 11 ore s'a făcut deschiderea esposiției de poame aranjată de Reu-

niunea agricolă română din comitatul Sibiului. La deschidere a alergat un public numeros — abia încăpea în sală — și distins. Am remarcat: în. P. S. Sa Metropolitul Meșianu, comitele-suprem G. Thallmann, primarul Sibiului Ios. Drolleff, vicarul Dr. Pușcariu, P. Cosma, N. Cristea. Dr. Barciannu, Dr. Roșca, Dr. Russu, Dr. Vecerde, Dr. Frâncu, N. Penciu, reprezentanții presei, multe doamne și domnișoare.

La 11 esact s'a deschis sala a doua a casei sociale, și am intrat.

Di președinte al Reuniunii agricole, D. Comșa, salut publicul cu o vorbire improvisată, dar potrivită.

În vorbirea sa de deschidere, dl. președinte al esposiției, istorisește pe scurt începutul pomăritului rațional în acest ținut și face istoricul esposiției prezente. Spune cum s'au ținut conferințe și prelegeri practice în fiecare sat, parte de membrii comitetului Reuniunii române agricole din Sibiu, parte de alți membri ai acestei Reuniuni și arată frumoasele rezultate, la care am ajuns, dovadă exemplarele aduse la esposiția prezentă. Mai spune că înaltul ministru de agricultură a pus la dispoziția acestui comitet al esposiției suma de 200 coroane drept premiu de încurajare, și mulțumind tuturor pentru colaborare și prezentare, declară esposiția — deschisă.

Aruncăm o privire în jur.

Ce surprindere plăcută! „Dulcele și frumosul” — e într-o dulce armonie. Aranjament original, cu gust, decorații frumoase. Și în aceste cadre de ramuri de brad, și frunze de nuc și de viie, cu podoabe de plante exotice și flori, găsești, ca niște scumpețuri ascunse, cele mai delicate și mai invitate poame. Struguri aurii, mere roșii și galbene, de zeci de feluri, prune ca perele și nuci ca merele, pere ca niște dovleci și dovleci ca butoieșele. (Capete de diplomat! — zicea un observator.)

Dar nu numai atât. Vezi poamele în toate felurile preparate și exploatate. Vezi prune coapte și uscate, vezi compoturi, de îți oscită apetitul. Un caș de gutăi stă chiar neacoperit, de-ți ispitește toată virtutea stăpînirii de sine. Apoi vinuri, vechi și noue, vinarsuri de trevere, drojdii, prune etc. Pe lângă aceea instrumente economice și cărți — cele mai efective instrumente economice. Se disting printre ele unele ediții ale „Tipografiei” noastre — se nu ni-se impune lipsă de modestie. — Peste toate aceste cărți tronează mîndru și elegant, fără concurență: Almanahul învățătorului român...

— Bine, ce poamă e asta...? — întreabă un curios.

— Cea mai elocventă poamă, — răspunde un specialist pomolog.

„Almanahul” înseamnă, că dela învățători se așteaptă avîntul pomologiei la noi; dacă vom avea învățători, conștiință, zel, instruiți în toate, vom avea cu timpul și cultură de pomi, și poame bune destule. Pentru astfel de învățători e „Almanahul” un tovarăș nedispuș, un vademecum. În absența învățătorilor dela esposiție prezenta „Almanahul” aci e o continuă prelegere despre temă: „Învățătorii și pomicultura.”

M'am îndulcit de explicările specialistului ca de un strugure aurii. De s'ar îndulci și învățătorii nostri tot așa!

Aș mai serie, dar tot n'aș putea spune azi tot, ce am de spus despre esposiție.

Măne voui continua.

Strugurel.

Selîštenii la esposiție.

Sibiu, 23 Octomvrie 1899.

Azi cu trenul de dimineață au sosit la Sibiu să viziteze esposiția de poame, 150 elevi și eleve din Săliște. Sînt elevi ai școlii repetitoare și unii mai mărișori din școala zilnică. Cu ei au venit învățătorii: Dumitru Lăpădat,

FOIȚA „TRIBUNEI”

Scrisori bucureștene.

IV.

— 19 Oct. n.

Aproape zilnic cercetez localurile „Ligei”, — și le nimeresc nu în miez de zi, ci chiar și în miez de noapte.

Unde în alt loc, decât la Ligă poți să-ți întâlnești prietenii, cunoscuții vremilor de demult; să răsfăcești, fără parale, jurnalele capitale, cât și pe ale patriei tale?!

Cunoașteți „Ligă”, ca cea mai frumoasă instituție pentru unitatea noastră culturală? E o instituție, ce are menirea să îngrijească ziua noaptea, ca din altarul inimilor române să nu se stingă focul dragostei de neam; din ochii Românilor liberi să nu piară icoana și nici din urechile lor să nu încete glasul jalnic și plîngător a suferinței fraților risipiți, fraților ce străini se simt în câmpurile strămoșești, și ca venetici sînt socotiți de cei-ce, întemplători, sînt mai marii zilei. Astfel cunoașteți Ligă! Dar ian pornește spre București, ca fără cunoașteți și sprigină să-ți cerci norocul în această metropolă a neamului nostru, și atunci vei învăța a cunoaște și altă notă

a Ligei, care se spune prin jurnale, — vei vedea cum localurile Ligei, din „Strada Nouă” sînt un loc de întâlnire pentru cei-ce părăsim vîrile pînătești, pentru cei-ce din o pricină sau alta apucînd lumea în cap, dat e să ne oprim în București. Ajuns omul în acest oraș, străin și fără cunoașteți, neștiind încotro să apuce și ce să înceapă, ca un chip de căpătuire să afle, să îndreaptă, cu pași trăgănați, acolo unde pentru toți se lucră, acolo unde mai ales pe noi Românii neîmpămînteniți, ne au în vedere. Când nu știu unde, spre Ligă să îndreaptă, cu nădejdea că va întâlni vre-un cunoscut ori prieten, care sfat ori sprigină de căpătuire să-și dea. Căți earși necăpuțuiți — vechi pribezi — plictisindu-se a pîrînda pe cei archirîi, că și a bate cele bulevarde, străzi și căi ale Bucureștilor, să îndreaptă spre Ligă, ca acolo în glorie să omoare timpul răsfoind jurnale. Azi ca și ieri, mîne ca și azi; și „și-se face în sânge mersul la Ligă”, cetești jurnalele și studiezi fețele îngrijite de ziua de mîne, în șirul cărora nu te mai numeri.

E frig și rece, și zilnic scade numărul cetitorilor ziarelor dela „Ligă”. Privind la masa nelucrată mă întreb: pe unde vor fi sîrmanii necăpuțuiți, ce-i întâlnim mai ieri alaltăieri, în zilele cu soare mai cald, când galea „Ligei” cu aerul ei răcoros era bun adăpost de zi? pe unde vor fi și cei, cari nu din lipsă, ci din obicei se abă-

teau să mai cetească foile din patria părăsită?

Ungurii vin în capitala „Valahilor sălbatici”, înființată două societăți și, minunea minunilor, între membrii lor întâlnești și Români. Nu e aceasta batjocura sorții?! În Ungaria ne ferim de societățile Ungurilor ca de foc; venim în București, ca să ajungem în societățile lor.

Noi în Transilvania ne sbatem ca pește pe uscat se înjghebăm vre-o societate, vre-o reuniune, cu menirea ca mai tare strîns să ne unească, și une-ori ni-se dă voce, altă-dată nu; trecem în București și ne împăștiem în masa fraților liberi; ajunși aici, în loc să ne crească iubirea de neam și spiritul de jertfă, noi uităm totul și dacă dat e să ne mai reîntoarcem în patrie, neașururile fraților și părinților nostri nu le mai pricepem, am rămas departe de ele; căci în țeară fiind, dacă vre-odată ne mai trece prin cap gândul la cei-ce luptă, ne îndestulim cu notițele ce din când în când le întâlnim prin foile de pe aici; foi ardelenesti cetim odată-n an, la ziua de Paști. Și pricina acestora e, că nu sînt strîns rîndurile, că nu avem societăți cari pururea să ne amintească de amarul celor de acasă, să ne spună că nu sîntem numai Români, ci și Ardeleni. E drept, că în București sînt vre-o două societăți ardelenesti: „Frăția” și „Carpații”, dar e un păcat ce strigă răsplătire la cer, e o rușine chiar! că

tinerimea universitară trăiește așa de răsărită și nu află cu cale să se unească în o societate, care lucrînd mîna în mîna cu celelalte societăți ardelenesti, în stare ar fi să înceapă o frumoasă acțiune.

De ce ne aducem aminte de datorițele noastre numai în vreme de luptă și de turburare, de ce la lucru nu ne punem și în vremile păcii, când bine se știe, că plămădirile în vreme liniște sînt mai tainice și fructele lor în cele mai multe rînduri mai de tras la cumpănă.

În zilele trecute chiar întrebam un vechiu prieten, că ce e pricina de nu se poate face nimica. — Ce e? Ambitia! ideea se confundă cu persoana, și acum ar fi chiar timpul să ne constituim; societatea: „Carpații” e învoită să ne pună la dispoziție localurile sale, și acesta ar fi un bun avantaj.

Da! euget și eu că ar fi timpul, ca într'un chip sau altul Ardelenii bucureșteni să trăiască în mai strînsă legătură, de unde bine să isvorească și pentru noi cei de aici și pentru cei-ce luptă acasă. Mare și variat poate fi programul acestei asociații, care mai potrivit ar fi să se dea în discuție în vre-o foaie locală; eu am aflat cu cale ca să aduc aminte Ardelenilor bucureșteni, și tineri și bătrîni, de o sfîntă datorie ce bine ar fi să nu se prea amine.

Bine ar fi, când tinerimea universitară singură ar forma o societate, dar

fiind vorba nu numai de încercări, de lucru de azi pe mîne, ci de unul tracic și cu viitor, eu în aceasta nu prea am multă nădejde. Nu! căci în rîndul prim ne lipsește avîntul lor; în locul al doilea și condițiile, în cari trăim cei mai mulți, nu ne prea lasă ca să ne mișcăm de multe-ori cum am voi, dar prea ușor ne-am putea alătura la altă societate, spre exemplu la „Carpații”, unde prea natural, formînd noi un întreg de sine, am pute în multe condiții lucra împreună.

Frumos ar fi, ca noi tinerimea să formăm cimentul ce ar încheia societățile ardelenesti ce sînt și se vor forma, ca astfel într-o bună dimineață să ne trezim în București o mare și universală societate ardelenescă, care să lucreze spre binele Ardealului nostru, și a celor de aici, și a celor de acasă.

Dar! lucrul acesta la bun sfîrșit, sau chiar nici la bun început nu se poate duce, până-ce în fruntea acțiunii nu se pune o frumoașă persoană, care prin zelul și însușirile sa, din nepăsare să scoată pe cei îndoielnici și aripi să dea celor dornici de lucru și prin buna chibzuire să grijească ca munca noastră să nu fie împărtășită și zădărnă.

Glasul celui-ce strigă în pustie cine-l va auzi?!

Saurul.

director, Petru Giura, Petru Mosora, Iacob Stelea și domnișoara Iuliana Jovescu. Asemenea a venit din Seliște dl. notar N. Hențiu. Întrând în sala de expoziție micii și plăcuții oaspeți au fost întâmpinați de dl. Dr. Barcianu, profesor la seminarul „Andreian” cu o prelegere despre „folosul ce-l aduc poamele în economie și despre folosul ce-l aduc economului paserile prin stîrpirea insectelor și a omidelor, îndemnând pe elevi să se cruțe paserile.”

După aceea elevii și elevele conduse de bunii lor învățători și de dl. președinte al expoziției, vizitară espiziția pe rând, arătându-li-se soiul de soi, din deosebitele comune. După ce elevii vîzură tot, dl. D. Comșa, președintele espiziției le ținu o prelegere instructivă din pomărit, despre tot ce-i bine omul să știe: sortarea pomilor în grădina, sortarea pomelor, prețul lor, instrumentele de pomărit ș. a. Pe urmă, prelegere ar merita să se publice întreagă.

Ieri, în 22 l. c. espiziția a fost vizitată de vre-o 600 persoane. Au încurs peste 60 fl.

Cronica zilei.

Sibiu, 23 Oct. n.

Memento. 22—29 Octomvrie: Espiziția de poame a Reuniunii agricole rom. în Sibiu.

23 Octomvrie: Cercul Ardușat—Someș al reun. inv. gr.-cat. din archidiaconatul Sătmăruului, adun. gener. în Bozinta-mare.

25 Octomvrie: Concurs de medic cerual în cercul Sănbenedicului.

26 Octomvrie: Conferențele învățătoarești ale inv. gr.-or. din archidieceză. — Espiziție de vite în Sibiu, aranjată de Reuniunea agricolă română din comitatul Sibiuului. — Adunarea de controlă a rezerviștilor honvezi din Sibiu.

28 Octomvrie: Congregația comitatului Alba-inferioară în Aiud. — Concurs de medic cerual în Făget (Maros-Bükkös). — Alegerile pentru deputații congresuali din cler în diecesa Aradului.

Oaspeți francezi în Sibiu. Sămbătă a sosit la Sibiu, ca să învețe limba română tinerii *Lucien André* și *Jacques Lemoine*, elevi ai profesorului *Picot* din Paris. Pentru ca să-și însușească graiul românesc, tinerii filoromâni se vor stabili pe cîtva timp în tinuturi curat românești, — probabil în Seliște. Sămbătă seara au fost oaspeții biuroului „Asociațiune”, unde au convenit cu un patriot al lor, tinerul *Emanuil Martonne*, profesor de studiile geografice la universitatea din Rennes. Dl. Martonne vorbește bine românește, a petrecut mai mult timp în România făcând prin țări studii geografice, ear' la Sibiu a sosit venind din comitatul Hunedoarei, unde a cercetat toate văile și toate piscurile munților noștri. Dela Sibiu a plecat să cerceteze tinutul Șeica-Oana, apoi Făgăraș și Zărnești. Munții Sibiuului, înosebi Surul și Negoiul, îi cunoaște deja poate mai bine decât mulți locuitori dela poalele lor. A remarcat chiar părți, cari pe charta topografică nu sînt indicate.

† **Maria Născuțiu.** Primim următorul anunț de moarte: Cu inima înfrântă de nemărginită durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și bunilor cunoscuți, că prea iubita și ascultătoarea fiică, buna soră, blînda nepoată, neuitata verișoară și afînă *Maria Născuțiu*, în etate de 18 ani, astăzi în 21 Octomvrie st. n. 1899, la 4 ore dimineața și-a dat nobilul suu suflét în mâinile Creatorului. N'a mai putut suporta crudele lovituri ale sorții, și în primăvara vieții pline de speranțe a părăsit deșertă lume, refugiindu-se acolo, unde nu este durere și nedreptate, ci numai fericire și iubire vecnică. Rămășițele pămîntești ale scumpei decedate s'au așezat spre vecinicia odihnei Duminecă, în 22 Octomvrie st. n. 1899, la 2 ore p. m. în cimitierul gr.-cat. din loc. Fie-ți visul înălțat și repausul dulce! *Născuțiu*, la 21 Octomvrie st. n. 1899.

Jahnică familie.

Din Bănat-Comloș primim două declarații categorice, din partea dlui inv. *Iuliu Vuia* și a protop. *Paul Miulescu*, cari amîndoi desmint hotărî știrea, ce și noi numai cu rezervă am dat, mai de unăzi. Dl. *Vuia* n'a cerut nici un premiu dela comitat, ba nici nu știe că există astfel de premii. Dl. prot. *Miulescu* deasemenea foarte indignat declară, că n'a dat, nici dlui *Vuia*, nici altuia testimoniu, în astfel de afaceri; nici nu l'a cerut nime. Constatăm deocamdată faptul înbucurător, că știrea din nr. 221 al ziarului nostru nu e adevărată; înainte de a califica, cum merită actul informatorului nostru, — așteptăm să se esplice singur.

— Părintele *George Bălan* din Bănat-Comloș are cuvîntul!

Spesele iubileului dela Arad. În 3 Octomvrie s'a sîrbat în Arad cu alaiul iubileu de 50 ani dela executarea celor 13 generali ai revoluțiunii maghiare. Sîrbarea patriotică a costat 30.000 fl., pe cari are să-i plătească acum comitatul Aradului. Zilele trecute a sosit la comitat descriptul ministerial, prin care se permite, ca suma de 30.000 fl. să se conteze la speșele extraordinare ale comitatului.

Știri militare. Dl. *Demetriu Ionascu*, major la regimentul de artilerie campestră nr. 28, a primit din partea ministrului ces. și reg. de războiu din Viena laudă și recunoștință, pentru activitatea folosită deosebită în mai mulți ani ca profesor la școala de corp de ofițeri.

Dl. Dr. *Alexandru Crăciunescu*, medic asistent loțitor în regimentul nr. 97 de infanterie, este aplicat la spitatul de garisoană nr. 22 în Sibiu.

D-nul *Petru Farkas* și alui Simeon Safta, ofițeri militari de alimentație, e transferat dela magazinul de alimentație din Josefstadt la cel din Budapesta.

La universitatea din Viena studenții „liberali” au făcut Joi demonstrațiuni mari contra noul numitului profesor *Hirn* (clerical). Vineri voiau să continue demonstrațiunile, dar profesorul nu a ținut prelegeri. Sămbătă după orele de prelegeri demonstrațiunea a fost așa sgomotoasă, încât a trebuit să intervină poliția.

„Aroganță românească.” Printre Români s'a pornit acțiune pentru ca să sîrbzeze iubileul de optzeci și șase ani, de când împăratul *Traian* a colonizat pe Români în Dacia. Adecațele, precum afirmative „Iar fi colonizat, pentru că istoria a stabilit deja de mult, că acea întemeiere de țară română, chipu a lui *Traian*, e fixiune goală, la care Români numai de aceea sînt morțiș, pentru că e suposițiune bună de a se fuduli cu ea. Fie însă ori-cum, aceea, că ei voesc să iubileze, nu ne interesează — cît timp iubilarea nu va lua o direcție îndreptată contra noastră. Ei! dar fîrtășii Români, cari nici din multe fiascări nu au învățat, că ar fi bine să-și încapă în piele, s'au îngrijit deja, ca așa să fie; ba unul dintre ei, *I. A. Candiani*, scriitor în București — ca să întrebuișăm cuvînt modest — nu cu putînță aroganță îndeamnă pe Români la iubilare în modul următor:

Un alt popor mai mic și mai puțin ales decât noi, nu de mult și-a sîrbat iubileul de 10 veacuri, sîrbătorind așa zicînd memoria astorfel de străbuni ai lor, cari erau aproape sîlbatici, cari n'au adus cu ei decât acea îndărătnicie, ce numai dela un popor barbar se poate aștepta.

Nici prin gînd nu ne trece să luăm tragic aceste elucubrațiuni, cu atît mai ales, că dl. *Candiani* când ne înjură pe noi astfel, la adecă asupra poporului seu propriu aruncă mîdărie. Căci, rogu-vă, ce fel de popor slăbănog poate fi acela, care este silit a suferi să-și seadă pe cerbice Maghiarii acestia barbari? Dl. *Candiani* de sigur nu s'a cugetat la aceste deducțiuni.

Așa scrie un patriot în „Egyetértes” dîto 20 Octomvrie. Din modul acesta de scriere transpiră evident năcazul patriotic.

Rectificare. Datul adunării generale a reuniunii „*Mariana*” este nu la 5 și 6 Octomvrie, ci la 5 și 6 Noemvrie.

„Redactor curentat.” La știrea ce am dat sub acest titlu „foaia de scandal” a căpătat accese nevrofactice. Prin svirecolirile sale nevroase face totuși mîrturisirea, că „redactorul nostru responsabil își petrece vacanțele de două luni în străinătate”. Drept că nu spune, de „și-a luat earăși drumul spre *Buxella*—*Londra*—*Paris*, ori e în București, faptul absenței dela proces rămîne însă dovedit. Cât pentru retragerea acusei, — de care s'a vorbit în prima noastră notiță scoasă din foi străine, — ea se rectifică, cum s'a rectificat în acuta a doua, ce ne-a venit dela însuși autorul redactorului, cu responsabilitate în absență.

Masa tehnicilor. Senatul politehnicului din Budapesta a înființat *masa tehnicilor*, la care elevii vor căpăta prînz cu 20 cr. la zi (supă, carne cu legume, aluat și pâne). Masa se va inaugura la 1 Noemvrie, e aranjată astfel, că în timpul dela 12 pînă la 2 ore pot ocupa loc circa 100 elevi deodată, perondându-se în acest interval cel puțin 300 elevi. Elevii mai săraci vor primi prînzul cu preț redus, eventual gratuit. Îngrijirea și supravegherea mesei a luat-o asupra și un comitat din nevestele profesorilor.

La masa universitarilor (așa numită „diák-asztal”) se dă prînzul și cîna cu 16 fl. pe lună. Masa tehnicilor face deci elevilor ușurință cu mult mai mare decît a universitarilor.

Jumătate milion pentru monument lui Kossuth. Prin colecta inițiată de kossuthiști mai anii trecuți pentru a se ridica lui *Ludovic Kossuth* monument, s'au adunat jumătate milion de florini. Bani au fost depuși la „*Pesti Hazai Tanaképénztár*” din Budapesta, care zilele trecute a comunicat magistratului Budapestei, că va fructifica banii cu 4 1/2 %.

Domnișoara M. L. (probabil din Făgăraș, a încercat azi sinucidere la hotel *Neurhrer*. Glonțul nu a rănit-o de moarte și se speră cîrîndu în sănătate a ei, când — după-cum aflăm — o va lua de nevastă acela pentru care era să moară.

Starea economică, cu 15 Oct. c. a fost, după rapoartele sosit la ministrul de agricultură — următoarea:

Cartofii (crumpene) în unele părți s'au stricat, dar în cele mai multe locuri au dat roadă bună. **Napii de nutreț** au fost buni; cei de zăhar mai slabi dar acestia sau plătit bine. **Tăbăcul** e de calitate bună, dar roada e mijlocie. **Varza** a dat roadă îndestulătoare. **Roadei viilor** i-au stricat ploile din urmă. Culesul viilor s'a făcut în cele mai multe părți; rezultatul peste tot e abia mijlociu; calitatea vinului însă e bună. **Pomnii** au dat roadă slabă. De nutreț nu se simte lipsă.

Lucrările economice sînt întărziate în unele locuri prin ploie. Sămînțele de vreme au răsărit și sînt frumose.

„GAZETA TRANSILVANIEI”, recensînd „Almanachul învățătorului român” pe anul curent zice între altele:

Acest Almanach, tipărit la „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, are un exterior simpatie, hîrtie fină și e legat în păreți tari și frumuse de pînză. Cuprinsul este bine întocmit mai ales pentru trebuințele zilnice ale învățătorilor.”

Învățătorii noștri și-l pot procura mai ușor dacă la renouirea abonamentului mai adaug suma de 1 fl.

Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din tinutul Lugojului este convocată la adunare generală pe 5 și 6 Noemvrie n. în *Comloșul-mare*.

Convocare. Onorații membri ai Reuniunii învățătorilor gr.-cat din tractele protopoești ale Mureșului și Someșului-mari, (cari sînt filiale la Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din comitatele Sătmă și Ugocia, aparținători diecesei Gherlei), sînt invitați a participa la adunarea ordinară de toamnă, ce se va ține Marți, la 7 Noemvrie st. n. a. c. în sala școlii gr.-cat. române din *Remetea* (Kővár-remete).

Programa: 1. Dimineața la 8 ore liturgie solemnă. 2. La 10 ore deschiderea ședinței. 3. Ascultarea prelegerii practice din „Scriptologie”. 4. Cefirea protocolului adunării trecute și raportul activității ofițierilor Reuniunii filiale. 5. Constatarea membrilor absenți și inserierea membrilor noi. 6. Cefirea disertațiunii despre „Cultivarea și folosul pomilor”. 7. Criticarea prelegerii și a disertațiunii. 8. Designarea locului adunării proxime, precum și alegerea obiectului din care va avî se propună învățătorul în a cărui comună se va ține adunarea, și alegerea temei de disertațiune. 9. Denumirea disertațiilor. 10. Propuneri diverse. *Șomuta-mare*, la 1 Octomvrie 1899.

Ioan Sîrbu, prot. în Șomuta-mare, invățător în Posta, presid. reun. fil. **Stefan Pop,** invățător în Posta, secret. reun. fil.

POSTA REDACȚIUNEL.

Încă odată: merçi.
„De vale” — Vale!
A dumitale
Versuri lapale,
Sînt fenomenale.
De triste și goale,
Și de banale.
Nu fac parale.

Din public.)*

Mulțumită.

În numele societății române „*Patria*” din München, mulțumim înalt Prea Sfinției Sale arhiepiscopului și metropolitului Ioan Meșianu pentru ajutorul de 8.50 mărci, trimis cu ocazia adunării anuale festive din Iunie 1899.

Adrian Cristea, secretar.

Traian Mihailu, președinte.

Dela espiziția de poame.

Mai mulți oaspeți ai espiziției și-au exprimat dorința, că ar cumpăra poame în cantități mai mari. Cum cei mai mulți dintre esponenti n'au declarat dacă au din poamele espuse cantități mai mari de vînzare, îi rugăm pe aceștia ca să binevoiască a ne încunoștința fără amînnare despre soiul și cantitățile de poame, cum și despre prețul poamelor, ce ar avî de vînzare, eventual să trimită poamele aici, de oare-ce bucurosi mijlocim vînzarea.

Sibiu, 23 Octomvrie n. 1899.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.”

Dem. Comșa, președinte.

Vic. Tordășianu, secretar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Mulțumită.

Institutul de credit și de economii din Cluj, „*Economul*”, în adunarea sa generală ținută în 9 Martie 1899 a împlinit o frumoasă faptă românească, pînă la dispoziția tinerimei universitare române din loc o sumă de 200 fl. pentru ajutorarea tinerilor lipsiți de mijloace la înscrieri și la depunerea esamenelor.

A mai califica faptul și a-i atribui meritata laudă e de prisos. — Faptul însuși vorbește.

Ne ținem însă de datorința morală a da publicității marinosul act și a espriima pe această cale recunoștința și mulțumita ce o datorăm recunoștința dămică.

Cluj, 7 Octomvrie 1899.

Pentru tinerime:
George Dubleşiu,
st. în drepturi.

Tribuna Literară.

Căldarul lui Sam. Clain.

— 1806. —

Întreprinzînd căldarorii sistematice pentru cercetări literare, mi-a succes a descoperi *Căldarul* fericitului de pie memorie *Samuil Clain* a. Micu, tipărit la Buda în anul 1806. Unic exemplar complet care ni-s'a păstrat pînă acuma (? Red.)

Despre acest căldar aflu scris de rîp. domn *Timotei Cipariu* în „*Acte și fragmente pentru istoria bisericii române*”, Blaj 1855, pag. 140, următoarele:

„*Samuil Clain* începuse la anul 1806 a tipări lîngă *Căldarul* românesc de Buda, unde pe atunci se ținea ca censor și revisor, *Istoria* *Românilor* românești după textul istoriei mai scurte, cămurînd el în acelașian în 17 Maiu, nu o a putut continua. Autorul cugeta a o da pe încet în coale adause la *Căldar*, care apoi să se lege într-ună. *Căldarul* acela cu istoria l'am avut, ci a perit sub revoluțiune acasă în Blaj. Titlul cărții era: „*Istoria* *lucerurilor și întîmplărilor Românilor* pe scurt așezată și din mulți vechi și noi scriitori culeasă și scrisă de pîr. Sam. Clain de Sad. Buda 1806, 8°, partea I—II, Ș. 6, pag. 1—40.”

Exemplarul aflat de mine e complet și are următorul titlu:

„*Istoria, lucrurile și întîmplările Românilor pe scurt așezată, și din mulți vechi și noi scriitori culeasă și scrisă de pîrintele Samuil Clain, de Sad. Ieromonachul din mănăstirea Sfinței Troițe dela Blaj.* Ear' acum în Buda la crăiasca *Tipografie* a universității din Pesta, censor și revisor cărților românești la Buda, în crăiasca *Tipografie* a universității din Pesta, 1806. Cuvînt înainte. Cătră Români!”

Socotînd zisa aceea a filosofului, care a zis, că urît lucru este Elinului se nu știe elinește. Adevărat și Românilui bine se poate zice, că urît lucru este Românilui să nu știe începutul seu, să nu știe neamul seu, pe mai marii sei, și istoria neamului seu, că vedem, că toate neamurile cele iscusite au soris lucrurile, și întîmplările mai marilor sei; și se cuvine aceasta omului cuvîntător, care are minte, că istoria este dascălul tuturor lucrurilor, și a celor bisericesti, și a celor politicești, că ea nu numai cu cuvinte, ci și cu pilde adeverează cele-ce învață. Acest lucru cugetându-l eu am socotit, că acum mai întăiu să dau încai pe scurt oare-ce cunoștință a neamului meu cel românesc, de vreme-ce mulți sînt, cari pînă acum doar' nici atîta cunoștință de neamul seu nu au.

Poate că se vor afla unii cu simțire tocmăi dobitocească, de vor zice: ce folosește a ști cele-ce au fost, și au trecut? Unii ca acestia sînt tocmăi dobitoace, că numai dobitoacele nu știu lucrurile, și întîmplările mai marilor sei. Ci să las acum pe niște neînțelegători ca acestia, cari nu vîd, că însuși Dumnezeu au poruncit lui *Moisi*, și la alți bărbați sfinți să scrie *Istoria* neamului lor celui jidovesc.

Deci tu, o cuvîntătorule Române primește această pușintică, dar' cu multă osteneală, și priveghează adunată istorie a neamului tîu, care cuprinde începutul, și statul Românilor celor dintăiu, apoi descălecarea lor în Dacia și întîmplările și starea lor pînă la vremile noastre. Și de poți, au tu te nevoește, au de nu poți încai îndeamnă și ajută pe alții, cari pot ca mai pe lung, și mai pe larg lucrurile, și întîmplările neamului românesc să le scrie, și la tot neamul cunoșcute să le facă, ca cei buni să se laude și să se urmeze: ear' cei răi și nevrednici să se rușineze și să înceapă a lăpăda simțirea cea dobitocească, și a fi oameni, și Români, adecă deplin și în-

tregi, și să nu se tăvălească tot jos, ci să se ridice, și să privească micșorarea și călcarea neamului nostru cel românesc, care odată și el se număra între puterniciile neamuri și între oamenii cei tari, și între cei înțelepți și învețați: ear' acum atîta de supus, și de ocărit, este și cu atîta prostie încercat, cît nici învățătură, nici știință, nici urmă, nici legi, nici orînduială bună întru tot neamul, care se zice astăzi român, nu este, ci ca niște nemernici, și orbi într'un labirint învîrtindu-se, și înfășurându-se dela strășni, și dela *Varvari* cărți și dela vrămașii neamului nostru cer și se împrumutează și de carte, și de limbă, și de învățătură, o grea și dureroasă întîmplare sînt aceste, cuvintele *Metropolitului* *Tergovistei*, *Heinrich* în *cuvîntul* cătră *Șerban-Vodă* la anul 1680, tipărit în București.

(Va urma).

INFORMAȚIUNI.

„*Familia*”. Apare în fiecare Duminecă în Oradea-mare. Abonament pe an 8 fl., pe o jumătate de an 4 fl., pe 3 luni 2 fl. Pentru România pe an 20 lei. Anul XXXV, nr. 41 din 22 Oct. v. are următorul cuprins: „*Revedere*” (poesie) de St. O. Iosif. — *Ochi capri*, schiță de V. E. M. — *Scrisoare* (poesie), de Al. Muntean al lui *Vasilie*. — *Academia Română* (raportul dlui *Toulescu* asupra opurilor întrate la premiile E. Rădulescu și *Adamachi*). — *Codrul fermecut* (poesie), de *Soria*. — *Moștenite-se oare tuberculoze* (studiu medical), de *Dr. Coriolan Nedelcu*. — *Poesii populare* (din comuna *Șard*), adunate de *Enea*. — *La „Salon”*: Raport despre manifestățiunile Românilor în Roma cu ocazia unui congresului orientaliștilor. — *Ilustrațiune*: Un obiectiv în Rusia — cu esplicare. Apoi știri literare, teatrale, musicale, bisericesti-scolare și sociale.

Ultime știri.

Budapesta, 23 Octomvrie n. Monarchul a primit astăzi în audiență pe prim-ministrul austriac *Clary*, care a stat două ore la *Maiestatea* Sa. A făcut în urmă vizită prim-ministrului maghiar *Széll*, ear' după amezai a plecat îndărăt la Viena.

Holleschau, 23 Octomvrie n. Aseară au fost demonstrațiuni antigermane, cari au degenerat în escase. Au fost sparte ferestrele casei germane. Prăvăliile au fost devastate și aprinse. Gendarmeria atacată. S'a făcut întrebuintare de arme. Gendarmii au pușcat și trei demonstrații au rămas morți pe stradă și alți mulți răniți.

Capstadt, 22 Octomvrie n. Burii au deschis un foc de tunuri asupra localității *Dundee* (Natal), dar atacul a rămas fără rezultat. Colonelul *Schiel*, comandantul corpului de voluntari germani, a căzut în captivitate. Generalul *Burilor Kok* a murit în urma ranelor primite.

Londra, 23 Octomvrie n. Trupele engleze au avut un nou atac cu Burii la *Elandslaage* (?).

Teatru orășenesc în Sibiu.

Diracțiunea: **Leo Bauer.**

Martți, 24 Octomvrie n.

MAMSELLE TOURBILLON.

Comedie în 3 acte, de *Kraatz* și *Stobitzer*.

Inceputul la 7 ore seara.

Sosiți în Sibiu.

La 22—23 Octomvrie n. 1899.

Hotel „*Împăratul Romanilor*”: *Baron Apor*, *Dr. Lindner*, prot. univers., din Cluj; *Mazner*, major din *Alba-Iulia*; *Conrad*, hotelier din *Brasov*; *Dr. Kados*, medic de reg. din *Făgăraș*; *Mazuchi* cu soția, arhitect din *Brasov*; *Schachsky*, inspector din *Bodu*; *Roth*, privatier din *Medias*; *Herzfeld*, antreprenor din *Alba-Iulia*; *Dr. Okolicasanyi*, avocat din *Budapesta*; *Radó*, *Hecht*, *Zilzer*, *Pollak*, din *Budapesta*; *Kootz*, *Heitz*, din *Alba-Iulia*; *Werner*, *Fürst*, *Braun*, din *Viena*; *d-na Schul* din *Făgăraș*, comercianți; *De Martonne*, profesor din *Rennes* (Francia); *André*, *Lemoine*, voiajori din *Paris*; *Pop* cu soția din *Deva*; *Rosescu*, protopop din Cluj; *Botenau*, teolog din *Geoagiu-de-jos*.

Hotel „*Neurhrer*”: *Zimmermann*, major din *Abrud*; *Strenger*, neguțător din *Budapesta*; *Klein* din *Viena*; *Neuhausner* din *Budapesta*; *Ehre* din *Cristian*, comercianți; *Kordina* din *Budapesta*; *Maria Lotz* din *Vinkovitz*, *Boioz* cu soția din *Deva*, privatieri.

Hotel „*Melta*”: *Heiss* cu soția, consil. de trib. din *Viena*; *Balaban* din *Viena*, *Wohlmann* din *Gherla*, *Becetum* din *Budapesta*, voiajori; *Reiner*, comerciant din *Sighetul-Marșției*; *Nuritsan*, oficial, *Maria Toth*, cassetieră, din *Ibafalau*; *Reiner*, comerciant din *Deva*.

Bibliografie.

A apărut:

ECHOURI LITERARE.

Despre *Tragedia Calvarului* au apărut două recenzii, competente, și foarte favorabile. Sunt organele noastre bisericești principale, cari se rostesc.

»Telegraful Român« în recenziunea sa conchide astfel:

»Această scriere tratează momentul cel mai sfâșietor de inimă, divină tragedie a Mântuitorului nostru Iisus Christos. O recomandăm ca o lectură, ce înalță și înduioșează inima creștinului.»

»Unirea« se pronunță între altele astfel:

E o adevărată tragedie, dar' o tragedie sfântă. Ca și în o măiestră operă de artă autorul lasă să urmeze una după cealaltă scenele cele mai emoționante, care te fac să tremuri de nerăbdare pentru apropiatul sfârșit. Și de ai vedea în pieptu-ți inimă păgână încă ar trebui să te înduioșezi când citești, »durerile cele mai crâncene« pe cari le-a suferit eroul acestei tragedii sfinte.

Traducerea nu e mai pe jos de cuprins. Limba e foarte frumoasă: e cea din sfintele cărți. Citând adese din biblia lui Clain, traducătorii au imprumutat stilul vechilor scripturi.

De partea tehnică nu avem de zis decât eare' cuvinte de laudă. Esecutarea tipografică și broșarea în stil franțuzesc satisfac celor mai esagerate pretențiuni și fac multă laudă »Tipografelei« din Sibiu.

Terminând ne ținem de cea mai plăcută datorință a recomanda cartea aceasta tuturor acelor, ce doresc o lectură bună și frumoasă, un graiu curat românesc. A.

Despre *Almanachul învățătorului român* publică »Telegraful Român«, în nr. 106, o recenziune, din care estraagem următoarele:

Deja în exterior îți face o impresie foarte plăcută, format 16°, tocmal potrivit de purtat, legat frumos, hârtie fină și ilustrații reușite.

Pe cât de bine se prezintă în ce privește ajustarea externă, tot pe atât de bogat e și în cuprins.

Almanachul prezent în urma laudabilului și neobositului zel al dlui inv. Iosif Velecan, denotă un mare progres față de cel din anul trecut și prin aceasta de sine se impune ca un indispensabil pentru fiecare învățător român.

Dar' se analizăm puțin cuprinsul lui:

Pe prima foaie aflăm nimeritul portret al dlui profesor seminarial Dr. D. P. Barciuanu, bărbat cu mari și indeobște cunoscute merite pe terenul învățământului. În Almanach aflăm o scurtă biografie și un sumar al operelor didactice, scrise de dl prof. Dr. Barciuanu. — Al 2-lea portret reprezintă pe dl Ioan Pop-Reteganul, devotatul învățător și bine cunoscutul folklorist român, a cărui biografie o aflăm de asemenea.

Almanachul conține pe lângă calendar și notițe de tipic, date cronologice, genealogice, date referitoare la postă și telegraf, apoi sematismul ambelor biserici române și sematismul reuniunilor învățătoresci.

Urmează partea literară cu multe sugete din cele mai interesante, în fine literatura școlară, cartea experiențelor, apendice și anunțuri.

Indemnăm pe d-nii învățători să nu pregete a-și procura această călăuză portativă, din care multe cunoștințe folositoare vor putea culege, și vor vedea totodată tabloul întregului organism învățătoresc, ca într-o iecană fidelă înaintea ochilor.

Tragedia Calvarului, de abbé Henry Bolo, tradusă în românește de membrii societății de lectură »Inocențiu Micu Clain« a teologilor din Blaj. Edit. societății, tiparul »Tipografelei«, societ. pe acțiuni în Sibiu. Preț: 2 coroane, pentru România: 3 lei.

În această scriere se tratează, într-o concepțiune originală și într-un stil superb, *divina tragedie* a Mântuitorului. E o lectură, ce înalță fiecare suflet creștin, obicinuit a simți și gândi.

Traducerea e vrednică de original; pare-că nici nu e traducere. Un limbaj verde românesc, în felul scripturilor sfinte, este caracteristica escelentei traduceri, care face onoare tinerilor teologi dela Blaj. Unitatea stilului e așa de evidentă, încât ni-se pare că unul singur a făcut întreaga traducere.

Înfășoarea tehnică nu desminte reputațiunea bună a atelierului »Tipografelei« noastre. Ear' broșura în stil antic, franțuzesc, li dă o formă originală și atrăgătoare. Învălișul e de hârtie pergament.

Rar se vede în piața de cărți românești o carte cu înfășoare așa de elegantă, demnă, atrăgătoare.

Să poate procura și dela librăria noastră. Și credem, că nu numai preții, pentru cari are un preț deosebit, ci toți iubitorii de lectură bună și frumoasă, domni și dame, se vor grăbi a-și-o procura.

La librăria »Tipografia«, societate pe acțiuni în Sibiu, se află următoarele cărți:

Memorial, Arhiep. și Metropolitul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popa	fl. — 30
»Doina«, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de Măndrescu	— 28
»Critice« 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I. și II. a 2 fl. — cr.	4. —
»Poveștile Bănatului«, de Cățana	— 30
»Literatură popor. română«, de Gaster	2.50
»Introducere în Cărțile Testamentului vechiu și nou«, de Dr. Iuliu Olariu	2.50
»Cășitorul«, dramă în 2 acte de Livescu	— 50
»Studii Critice«, de Ghera. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr.	4. —
»Higiena română«, de Dr. Leo Murășianu	1. —
»Izvoade«, de Demetrescu	4. —
»Trandafiri și violele«, de Pop-Reteganul	— 60
»Din Moldova«, schițe de Kotzebue	1. —
»Floarea din Firenze«, de Livescu	— 50
»Istoria Românilor sub Mihail-Vodă-Viteazul«, de Nicolae Bălcescu	2. —
»Trăvnițe«, 10 piese Slovești Vol. I. și II. a 1 fl. 50 cr.	3. —
»Scrierile părinților aptoșorești«, de Dr. Iuliu Olariu	— 70
»Merinde de școală«, de Popa	— 60
»Despre influența împrejurărilor«, de Panaite Zosin	— 50
»Memorii din timpul războiului«, de Georgescu	— 88
»Pui de lei«, poezii eroice, de Nențescu	1. —
»Poezii«, de Macedonski	2. —
»Copii de pe marea«, de Negruzzi	— 50
R. van Saanen, cuvinte de M. Eminescu	— 75
»Doina codrului«	— 50
L. Paschill. Cuvinte de I. Dorianu. Așa 'mi-e scris, romanță pentru voce și piano	1.50
F. Domeier. Soirées de Bucarest, vals	— 50
Serba Bucureștilor, pentru voce și piano de In D. Bulan	— 50
L. Villacrose. De ce 'mi-ai zis odinioară, romanță	— 75
Pavotte de la Princesse »Marie« de Michel Margarițescu	— 75
Zéphir. Polca mazurca de G. Ionescu	— 75
G. Vasiliu. Frametă Zăvoiuului, horă	— 75
C. Felix. Cuvinte de I. Dorianu. Vals conjugal pentru voce și piano	— 50
Radu D. Rosetti. E vre-un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano	— 50
L. Paschill. L'Amicitie, vals	1. —
Ai plâns și tu vr'odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest L. Alexandrescu	— 50
Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu	— 50
Pictoriilor! De E. I. Alexandrescu	— 50
Un fir electric. De E. I. Alexandrescu	— 75
L'Affection. Polca franceză pentru piano de C. D. Belortu	40
De Brăila la Gênes. Galop pentru piano de C. D. Belortu	50
Serba Bucureștilor, pentru voce și piano Ioan D. Burlan	— 50
Souvenir de Zürich. Polca mazurca de Anton Kneisel	— 50
Gas de quartet original. De Mayer Lutz	— 50

La comanda din afară se se adaugă pentru porto postal încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 28 Octombrie n. 1899.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.35	vënd.	9.40
Lire turcești	—	—	—	—
Imperiali (15 R ^o aur)	—	18.92	—	19.02
Ruble rusești 100 a.	—	126.75	—	127.75
Galbeni	—	5.64	—	5.69
Napoleon-d'ori	—	9.52	—	9.59
100 Marce germane	—	58.67	—	59. —
Livre sterling	—	11.90	—	12.06

Bursa de Budapesta.

Din 21 Octombrie n. 1899.

Renta de aur ung. 4%	115. —
„ „ 5%	94.40
„ „ 6%	119.50
Imprumutul câilor ferate ung.	119. —
Bonuri rurale ung.	98. —
„ croate-slavone	94.25
Obligațiunile desp. regalilor	161.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	187.50
Renta de hârtie austriacă	98.25
„ de argint austriacă	98.25
„ de aur austriacă	116.25
Losuri austriace din 1860	185.50
Acțiunile băncii austro-ungare	905. —
„ de credit ung.	363.50
„ de credit austr.	360.20
Scrisori fonciare ale institutului de credit și economiei »Albina«	102. —
Argintul	5.70
Galbeni Imperătești	5.59
Napoleon-d'ori	9.57
Mărci 100 imp. germane	58.95
London 10 Livre sterlingi	120.80

Bursa de Viena.

Din 21 Octombrie n. 1899.

Renta de aur 4%	115.85
Renta ung. v. c. 4%	94.40
Imprumutul câilor ferate ung.	119.50
Bonuri rurale ung.	119. —
„ croate-slavone	98. —
Renta de hârtie austriacă	98.95
„ de argint austriacă	98.75
„ de aur austriacă	116.85
Losuri austriace din 1860	184.50
Acțiunile băncii austro-ungare	901. —
„ de credit ung.	363.50
„ de credit austr.	360.40

Bursa de București.

Din 6 Octombrie v.

5%	Renta perpetuă	4%	Fonc. rur.	80 1/2
5	„ „ am. 1881	5	„ „ urb. Buc.	87
5	„ „ 1892	5	„ „ Iași	82
5	„ „ 1893	Banca	Națion.	2550
5	„ „ 1894	„	Agricolă	303
4	„ „ 1896	„	României	
4	„ „ 1898	„	de scont.	260
4	„ „ 90,94	Dac. Rom.	„	420
4	„ „ 1896	Națională	„	430
4	„ „ 1898	„	„	
4	„ „ 1898	Patria	„	
5 1/2	Obł. c. B. 1883	Construcții	„	60
4 1/2	„ „ 1890	Basalt artificial	„	
5 1/2	„ „ 1895	Tramv. nou	„	
5	Fonc. rur.	Baia centrală	„	105